

**PLANI VJETOR PËR PARANDALIMIN
E KORRUPSIONIT PËR 2024**

Korrupsioni është një nga sfidat dhe rreziqet kryesore të shoqërisë demokratike, prandaj vendosja e politikave, mekanizmave, procedurave dhe standardeve të drejtuara drejt parandalimit të tij mundëson qeverisje të mirë dhe funksionim të institucioneve në përputhje me Kushtetutën, ligjet si dhe kodet etike ndërkombëtare dhe kombëtare.

Në këtë drejtim, Agjencia për mbështetje financiare në bujqësi dhe në zhvillimin rural, si institucion përgjegjës për zbatimin e Programeve të Mbështetjes financiare në bujqësi dhe në zhvillim rural, si dhe si institucion i akredituar nga Komisioni Evropian për realizimin e fondeve nga kompania IPA (Programi IPARD), që nga momenti i themelimit të saj funksionon mbi bazën e procedurave të akredituara, të cilat janë të orientuara drejt parandalimit dhe zbulimit të konfliktit të interesit, përmes përditësimit të vazhdueshëm të deklaratave që nënshkruajnë punonjësit. Është vendosur një procedurë për parregullsitë në punë, përmes emërimit të një personi përgjegjës për raportimin e parregullsive, si nga ana e punonjësve, ashtu edhe nga çdo person tjetër, i cili mund të raportojë në mënyrë anonime një parregullsi ose mashtrim, përmes një numri telefoni ose një adrese e-maili të publikuar në faqen zyrtare të Agjencisë.

Një nga detyrat kryesore të Agjencisë është zbulimi dhe njohja në kohë e rreziqeve për korrupsion, marrja e masave korrigjuese dhe sanksionimi i autorëve. Në këtë drejtim, çdo njësi organizative brenda Agjencisë mban regjistrin e saj të rreziqeve.

Në drejtim të mbrojtjes së të drejtave dhe interesave të përdoruesve të mbështetjes financiare, si dhe në drejtim të transparencës së punës së institucionit tonë, çdo pagesë e mbështetjes financiare publikohet së informacion me karakter publik në faqen e internetit të Agjencisë. Agjencia ka caktuar persona për ndërmjetësimin e informacionit me karakter publik, si dhe një regjistër të veçantë për propozime dhe ankesa dhe persona të caktuar që veprojnë mbi to.

Агенција за финансиска
поддршка во земјоделството
и руралниот развој
АФПЗРР-ОУЧР-ФО-33/
Агјенција е Мбështetjes
Financiare në Бujqësi dhe në
Zhvillimin Rural
AMFBZHR-NJUBNJ-NJF-

ул. 3-та Македонска бригада бр 20/
гг. "Brigada e 3-të Maqedonase", nr. 20
(згр. Македонија Табак блок Ц/
Ndërtesa: Makedonija Tabak, blloku C)
1000 Скопје/ Shkup
Република Македонија/
Republika e Maqedonisë
Тел: / Tel: +389 (0) 2 3228 840
Факс: / Faks: +389 (0) 2 3216 670
Е-пошта: / E-posta:
ipardpa.info@ipardpa.gov.mk
Сайт: / ueb faqja:
www.ipardpa.gov.mk

АФПЗРР

Në Agjenci ekziston edhe sektori për revizion të brendshëm, një njësi organizative dhe funksionalisht e pavarur, e cila kryen punë në fushën e revizionit të brendshëm në përputhje me standardet ndërkombëtare për kryerjen profesionale të revizionit të brendshëm, Ligjin për kontrollin e brendshëm financiar publik, Kartën e revizionit të brendshëm dhe aktet e brendshme të Agjencisë. Agjencia gjithashtu i nënshtrohet revizioneve dhe kontrolleve të rregullta lidhur me punën dhe përdorimin e fondeve nga Instrumenti i Ndihmës së Para-Anëtarësimit (IPA) të Bashkimit Evropian nga Trupi i Revizionit të IPA-së, si dhe revizioneve nga Komisioni Evropian, ku merren parasysh dhe zbatohen kushtet e veçanta për menaxhimin financiar, kontrollet e brendshme dhe revizionin e përcaktuar nga Komisioni Evropian. Në pjesën e zbatimit të programeve kombëtare, Agjencia i nënshtrohet revizionit nga Enti Shtetëror i Revizionit (ESHR).

Rezistenca institucionale ndaj korrupsionit arrihet përmes edukimit të vazhdueshëm të punonjësve në drejtim të raportimit dhe parandalimit të konfliktit të interesit, rritjes së ndërgjegjësimit për raportimin e korrupsionit dhe rolit të tyre aktiv në parandalimin e tij, si një dukuri që minon shtetin e së drejtës, rrezikon të drejtat e qytetarëve, cenon ligjet dhe pengon drejtësinë.

Për këtë arsye është hartuar Plani Vjetor për Parandalimin e Korrupsionit, i cili përfshin masa, aktivitete, afate për realizim, persona përgjegjës ose njësi organizative.

Plani vjetor është hartuar bazuar në kontributin e të gjitha njësive organizative brenda Agjencisë, dhe gjatë përpilimit të tij janë marrë parasysh Strategjia Kombëtare për Parandalimin e Korrupsionit dhe Konfliktit të Interesit 2021-2025 e Komisionit Shtetëror për Parandalimin e Korrupsionit, si dhe politikat antikorrupsion të Qeverisë në Planin për Luftën Kundër Korrupsionit “ASIONI 21.

Fushat e veprimtarisë së Agjencisë ku duhet t'i kushtohet vëmendje rreziqeve të korrupsionit janë si më poshtë:

1. Prokurimet publike, në drejtim të zbatimit të procedurave dhe planifikimit të buxhetit
2. Trajtimi i raportimeve për parregullsi dhe konflikt interesi
3. Veprim ndaj denoncimeve të sinjalizuesve
4. Zbatimi i mbikëqyrjes së funksionimit
5. Politika e burimeve njerëzore dhe sjellja profesionale, etike e punonjësve
6. Fushat e prokurimeve publike që duhet të kushtojnë vëmendje për të parandaluar korrupsionin
7. Planifikimi i duhur i prokurimeve publike, shpenzimi i dedikuar i fondeve publike në funksion të realizimit të organit kontraktues për shkak të kompetencave të tij të formuara.

Planifikimi dhe përgatitja e prokurimit publik është një nga fazat më të rëndësishme në procesin e prokurimeve publike. Procedura e punës së Departamentit për prokurime publike pranë Agjencisë për mbështetje financiare në bujqësi dhe në zhvillim rural parashikon dorëzimin e propozimeve për nevojat e prokurimeve publike nga njësitë organizative në Agjenci, me qëllim përgatitjen e Planit vjetor për prokurim publik. Njësia organizative që ka nevojë për prokurim publik përgatit kërkesën për nisjen e procedurës së prokurimit publik, me të cilën konfirmon nevojën për realizimin e prokurimit dhe njëkohësisht ofron të gjitha informacionet e nevojshme për prokurimin. Me qëllim të përdorimit ekonomik, efikas dhe efektiv të mjeteve të destinuara për prokurimin publik dhe dhënien e kontratave për prokurim publik, Agjencia ka ndërmarrë aktivitete në drejtim të vlerësimit të saktë të vlerës së prokurimit, duke marrë parasysh kushtet reale të tregut, si dhe çdo mundësi të rritjes së vlerës që mund të parashikohet në momentin e vlerësimit.

Për të siguruar transparencën e procedurës së prokurimit publik, Agjencia publikon procedurat e prokurimeve publike në faqen e internetit të Agjencisë, si dhe publikon procedurën e brendshme për prokurimet publike.

Gjatë realizimit të prokurimeve publike, respektohen plotësisht dispozitat ligjore, si dhe procedurat e brendshme të përcaktuara për prokurimet publike, përmes realizimit të kontrollimeve të rregullta dhe të jashtëzakonshme të brendshme nga ana e Sektorit për revizion të brendshëm, në përputhje me Planin vjetor të revizionit ose vlerësimin e rrezikut. Mbikëqyrja e respektimit të dispozitave ligjore realizohet gjithashtu përmes kontrollit të procedurave ISO për prokurimet publike nga auditorët e brendshëm dhe të jashtëm. Agjencia ka auditorë të brendshëm të certifikuar si dhe prokurime vjetore për auditim të jashtëm të procedurave ISO.

Prokurimet publike janë pjesë e revizionit financiar të kryera nga firma të pavarura të revizionit, të angazhuara përmes prokurimeve publike.

Aktivitete dhe masa që ndërmerren gjatë procesit të realizimit të procedurave të prokurimeve publike, si dhe gjatë procesit të realizimit të kontratës, me qëllim shfaqjen e kohës së duhur të korrupsionit dhe eliminimin ose zvogëlimin e pasojave të dëmshme nga korrupsioni.

1. Forcimi i kapaciteteve të personave që përgatisin specifikimet teknike, përmes organizimit të trajnimeve dhe ndryshimit të standardeve për përgatitjen e tyre.
2. Parandalimi i ndikimit mbi personat që përgatisin specifikimet teknike, përmes marrjes së masave për transparencë më të madhe gjatë përgatitjes dhe përfshirjes së dialogut teknik, kudo që është e mundur.
3. Denoncimi i përpjekjeve për ndikim mbi personat që përgatisin specifikimet teknike, tek personi i autorizuar për pranimin e denoncimeve nga sinjalizuesit.
4. Parandalimi i ndikimit mbi anëtarët e Komisionit për prokurime publike, tek personi i autorizuar për pranimin e denoncimeve nga sinjalizuesit.
5. Veprimi i anëtarëve të Komisionit për prokurime publike në përputhje me Kodin e sjelljes.
6. Sipas Ligjit për prokurimet publike, dhënia e një deklarate për mospraninë e konfliktit të interesit nga anëtarët e Komisionit për prokurime publike dhe Drejtori i Agjencisë.

VEPRIMI NË BAZË TË DENONCIMEVE PËR PARREGULLSI

Sipas procedurave të akredituara të punës së Agjencisë, brenda departamentit për çështje juridike janë caktuar zyrtarë për pranimin e denoncimeve për parregullsi me Vendime me numra arkivorë: 04-2344/37 nga data 09.06.2012 dhe 04-2414/1 nga data 09.04.2015, si nga ana e punonjësve, ashtu edhe nga çdo person tjetër, i cili mund të raportojë në mënyrë anonime parregullsi ose mashtrim, përmes një numri telefoni ose adresë elektronike të publikuar në faqen e internetit të Agjencisë. Procedura për parregullsi parashikon pranimin, hetimin dhe përcjelljen e denoncimeve për parregullsi tek organet kompetente, me qëllim sanksionimin e tyre dhe parandalimin e konfliktit të interesit ose veprimeve korruptive.

VEPRIMI NË BAZË TË DENONCIMIT TË SINJALIZUESVE

Për zbatimin e duhur të Ligjit për mbrojtjen e sinjalizuesve dhe akteve nënligjore, Agjencia ndërmer masa për trajtimin e duhur dhe në kohë të denoncimeve të sinjalizuesve, nga ana e personit të caktuar për pranimin e këtyre denoncimeve. Njoftimi në kohë i denoncuesve për masat e marra brenda afatit të përcaktuar me ligj. Rritja e ndërgjegjësimit të punonjësve për mundësinë e veprimit sipas Ligjit për mbrojtjen e sinjalizuesve, përmes organizimit të trajnimeve dhe informimit të tyre mbi të drejtat ligjore dhe mbrojtjen që u ofrohet.

Transparenca në procedurë, përmes publikimit të kontakteve të personit të caktuar për pranimin e denoncimeve nga sinjalizuesit dhe sigurimit të aksesit në procedurën dhe dispozitat ligjore.

PLANIFIKIMI DHE MENAXHIMI I FINANCAVE

Procedura për planifikimin e Buxhetit të Agjencisë fillon me marrjen e udhëzimeve dhe instruksioneve nga Ministria e Financave për përgatitjen e Projektbuxhetit të Agjencisë. Sektori për çështje financiare dërgon kërkesë për fondet buxhetore të nevojshme te të gjitha njësitë organizative në Agjenci. Në bazë të propozimeve të dorëzuara, bëhet analiza e tyre sipas nevojave reale të njësive organizative dhe përgatitet Projektbuxheti i Agjencisë, i cili pastaj dërgohet në Ministrinë e Financave për shqyrtim dhe miratim. Sipas fondeve buxhetore të miratuara, në bashkëpunim me Departamentin për prokurime publike, përgatitet Plani vjetor i prokurimeve publike.

Me qëllim të transparencës në shpenzimin e mjeteve buxhetore të miratuara, Agjencia në baza të rregullta, në nivel gjashtëmujor dhe vjetor, dorëzon te Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut Raporte për realizimin e Programeve për mbështetje financiare. Në faqen e internetit të Agjencisë publikohen përfituesit e Programeve Kombëtare, përfituesit e Programit IPARD dhe llogaria përfundimtare e Agjencisë. Për prokurimet nën pragun (nën 1.000,00 euro) mbahet evidencë tremujore, e cila publikohet në Sistemin Elektronik për Prokurime Publike (SEPP).

Mbikëqyrjen e funksionimit financiar të Agjencisë e kryejnë Sektori për revizion të brendshëm, shtëpitë e pavarura të revizionit të jashtëm dhe Enti Shtetëror i revizionit, Trupi auditues.

SJELLJA PROFESIONALE DHE ETIKE, POLITIKA KADROVIKE

Sjellja profesionale dhe etike e punonjësve në Agjenci rregullohet me Kodin për punonjësit administrativë („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr.183/2014). Në Kodeks rregullohet sjellja e punonjësve në administratën publike, si në aspektin e qasjes ndaj detyrave të punës, ashtu edhe në aspektin e qasjes/sjelljes ndaj kolegëve dhe përdoruesve të shërbimeve të Agjencisë. Sipas nenit 73, paragrafi 1, pika 22 e Ligjit për nëpunësit administrativë („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë nr. 27/2014, 199/2014, 48/2015, 5/2016, 142/2016 dhe 11/2018 dhe „Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” nr.275/2019, 14/2020, 215/2021 dhe 99/2022), për sjelljen që është në kundërshtim me dispozitat e Kodit mund të inicohet një procedurë disiplinore për shkelje disiplinore.

Politika kadrovike, pra procedura për punësimin, pra procedura për punësimin, avancimin e nëpunësve administrativë dhe realizimin e të drejtave të punonjësve në Agjenci, rregullohet me Ligjin për të punësuarit në sektorin publik („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr.27/2014, 199/2014, 27/2016, 35/2018 dhe 198/2018 dhe Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” nr.143/2019, 14/2020, 95/2020 dhe 302/20), Ligjin e lartpërmendur për nëpunësit administrativë dhe Ligjin për marrëdhëniet e punës. Në lidhje me procedurat për punësim dhe avancim, ato realizohen sipas një Plani Vjetor të punësimit, i cili miratohet dhe aprovet nga institucionet kompetente të cilat janë të përcaktuara në Ligjin për të punësuarit në sektorin publik. Procedura për punësim dhe avancim janë rregulluar me Ligjin për nëpunësit administrativë dhe ato realizohen në

Agjencinë e administratës duke vepruar brenda kompetencave të saj. Në lidhje me realizimin e të drejtave të tyre, punonjësit në Agjenci, sipas Ligjit për shërbyesit administrativë, nëse mendojnë se një e drejtë e tyre është mohuar ose shkelur, kanë të drejtë të paraqesin ankesë në Komisionin e Agjencisë për administratën, për shqyrtimin e ankesave dhe ankesave të shërbyesve administrativë në nivelin e dytë.

ZBATIMI I MBIKËQYRJES

Për të ruajtur një nivel të lartë të qëndrueshmërisë ndaj korrupsionit, realizohet mbikëqyrja nga ana e nëpunësve administrativë të cilët janë përgjegjës për këtë proces. Mbikëqyrja përfshin respektimin e procedurave të akredituara për punë nga ana e Komisionit Evropian, si dhe përputhjen me Kodin Etik, procedurat ISO, Ligjin për Kontrollin e Brendshëm Financiar Publik, dhe rregullat e tjera përkatëse. Të gjithë punonjësit, përfshirë revizionin e brendshëm, janë të obliguar të njoftojnë Drejtorin e Agjencisë dhe personin përgjegjës për çështjet e parregullsive, për çdo shkelje ose dyshim për mashtrime apo korrupsion. Zbatimi i kontrollit dhe mbikëqyrjes nga ana e revizionit të brendshëm dhe respektimi i raporteve të revizionit të kryer, ndjekja e rekomandimeve të tij dhe afateve për realizimin e tyre nga ana e të gjithë anëtarëve të të gjitha njësive organizative në Agjenci ndihmojnë subjektin për të arritur objektivat e tij, duke aplikuar një qasje sistematike dhe të disiplinuar për vlerësimin dhe përmirësimin e efikasitetit në proceset e menaxhimit të rrezikut, kontrollit dhe menaxhimit.

DREJTOR
Nikica Bačovski

Përgatitur
D-r Simeon Milevski
Angelina Jovanovska
Mirjana Trgačevska
Dakorduar nga: Marija Lekiq

Dorëzuar deri tek:
Të gjithë njësité organizative në Agjenci

АФПЗРР